

ಖಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಿ ಹಾಂಡ್ ಪಂಪ್ ಇಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪದಿಂದ ಮಳೆ ಹೋದರೆ ನಾನು ಎಲ್ಲಿಂದ ನೀರು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುತ್ತದೆ. ನೀರು ಇದ್ದು ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ಏನೂ ಲಾಭ ಇಲ್ಲ. ನೀರು ಇದ್ದರೆ ಮಂಡಳಿಗೆ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಹತೋಟಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ, ಇರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಇಕ್ವಿಟೇಬಲ್ ಆಗಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣ್ ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ನೀರು ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಅಂಟು ಜಾಡು ಬಂದರೆ ಅವನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಐಸೋಲೇಷನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಗಿದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಆರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ಛೇದಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರು ಇದೆ, ಅವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಉಳಿಕೆಯ ಸಾಲಭ್ಯವನ್ನು ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದರಕ್ಕೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮಳೆರಾಯ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕರುಣೆ ತೋರಿಸಲಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ್ ಕುಮಾರ್.—ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರ ತಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಬಸವನಗುಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಅವರೂ ಸಹಾ ಆಯ್ಕೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮೊದಲು ಈ ಕೆಡೆ ಗವನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ್ ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಸಾಗರ್‌ರವರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವಿಲ್ಲದ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅನರ್ಹರೆಂದು ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ್ ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರು ಅರ್ಹರೂ ಅಥವಾ ಅನರ್ಹರೂ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಆಳಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಲಗೇರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವೆಟರ್ನರಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ರವರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ

ದಿಂದ ೫೫ ದನಗಳು ಸತ್ತ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಶರಣಬಸಪ್ಪ ಮಾಲಿ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಳಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಲಗೇರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವೆಟರ್ನರಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ನ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ೫೫ ದನಗಳು ಸತ್ತ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಪಶುವೈದ್ಯ ಹಾಗೂ ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗವನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ.

೧೦-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ (ಮಾನ್ಯ ಪಶು ಸಂಗೋಪನಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಲಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಲಗೇರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ ೧೦-೧೨-೫೫ರಂದು ದನಗಳ ಖಾಯಿಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ದಿನಾಂಕ ೧೫ ರವರೆಗೆ ೧೦ ಸತ್ತಿದ್ದು ೧೦ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ೧೫-೧೬ ರಂದು ಸಮೀಪದ ಭೂದನ ಹಿಪ್ಪರ್ಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಪಶು ಪರಿರಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ಬಿಳಗಿರವರು ಮರದಿವಸವೇ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಗತ್ಯವಾದ (ಗಂಟಲು ಬೇನೆ ವಿರುದ್ಧ) ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟು ೪೦೦ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ ೧೨-೧೩-೫೫ ರಿಂದ ೧೪-೧೫-೫೫ರವರೆಗೆ ಮಳೆ ಮೋಡದ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ದನಗಳ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕುಂದಿದ್ದು ರಿಂದ ಗಂಟಲು ಬೇನೆ ನಿವಾರಣೆ ಲಸಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ದಿನಾಂಕ ೧೬, ೧೭ ಮತ್ತು ೧೮ ರಂದು ೨೧ ರಾಸುಗಳು ಅಂದರೆ ೧೦ ಕರುಗಳು ೫ ಹಸುಗಳು ೬ ಎಮ್ಮೆಗಳು ಈ ರೋಗದಿಂದ ದಿನಾಂಕ ೨೦-೧೨-೫೫ರವರೆಗೆ ೩೦ ರಾಸುಗಳು ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ದಿನಾಂಕ ೧೯/೧೦-೧-೮೬ರಂದು ಗುಲ್ಬರ್ಗದ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪರಿಣಿತರು ಮತ್ತು ಇತರೇ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಔಪಧಿಗಳೊಡನೆ ಕೃಷಕೈ ಧಾವಿಸಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ದನಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿದಾರೆ. ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ದನಗಳು ಸತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಶವಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಹಲವು ಭಾಗಗಳ ಹಾಗೂ ರಕ್ತದ ಮಾದ್ರೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ತಪಾಸಣೆಗಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೆಬ್ಬಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಫಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರೋಗಕ್ಕೆ ಚುಚ್ಚು ಮದ್ದು ಕೊಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಸಾವು ನೋವಿಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ

- ಅ) ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನವರಿ ೧೨ರಿಂದ ೧೪ನೇ ದಿನದವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಕಾಲ ಹವಾಮಾನವಿದ್ದುದು.
- ಆ) ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿರುವ ತೀವ್ರ ಸೋಂಕು.

ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಲಸಿಕೆಯ ಈ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಲಸಿಕೆ ಕೊಡುವಾಗಲೇ ದನಗಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸೋಂಕು ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಡೇ ಪಕ್ಷ ಎರಡು ವಾರಗಳ ಅಂತರ ಪೂರ್ಣ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಗಂಟಲು ಬೇನೆ ಲಸಿಕೆಯನ್ನೂ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಲಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭೫,೦೦೦ ಡೋಸುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದು ಈ ಸ್ಥಳವಲ್ಲದೇ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಇನ್ನಿತರ ಸಿಸಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಸಾವು ನೋವುಗಳ ವೈಪರೀತ್ಯದ ಅನುಭವ ಬೇರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಯಿಲೆ ಅತೀ ಉಲ್ಬಣವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ಅನುಪಾಗುವಂತೆ ಮಾದನ ಹಿಪ್ಪರಿಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಯ ವೆಟನರಿ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ಬೀಳಗಿ ರವರನ್ನು ಆಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಈಗಾಗಲೇ (ದೂರವಾಣಿ ಮೂಲಕ ಆದೇಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.) ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಖಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ದನ ಕರುಗಳ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ. ದನ, ಎತ್ತು ಮತ್ತು ಎಮ್ಮೆಗಳಿಗೆ ವಿಮೆ ಮಾಡಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯವಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯ ಜಾನುವಾರು ಮಾಲೀಕರು ವಿಮೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕುವುದು.

ಜನವರಿ ೨೦ರ ನಂತರ ಈ ರೋಗದಿಂದ ಯಾವ ಸಾವು ಸಂಭವಿಸಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಈಗ ಖಾಯಿಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪತೋಜಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಶರಣಬಸಪ್ಪ ಮಾಲಿ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಳಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಲಗೇರೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಜಾನುವಾರುಗಳು ಸತ್ತಿವೆ. ಮಾದನ ಹಿಪ್ಪರಿಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಯ ಪರಿವೀಕ್ಷಕರು ದನಗಳ ಖಾಯಿಲೆಗೆ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ದನಗಳು ಸತ್ತಿಲ್ಲ. ಡಿಫೆಕ್ಟಿನಿಂದ ಸತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಔಷಧಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಬಂದು ಪಾತ್ರೆಗೆ ಹಾಕಿ ನಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಲು ಬಂದೊಂದು ದನಕ್ಕೆ ಹತ್ತತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ೪೦೦ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಮರದಿನ ಬರಲಿಲ್ಲ. ೧೯ನೇ ತಾರೀಖು ನನಗೆ ಫೋನಿನಲ್ಲಿ ಮಾದನ ಹಿಪ್ಪರಿಗಿ ಪಶು ಪರಿವೀಕ್ಷಕರು ಕೊಟ್ಟ ಇಂಜಕ್ಷನ್‌ನಿಂದ ದನಗಳು ಸತ್ತಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ನಾನು ಮತ್ತು ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಇಬ್ಬರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಚಲಗೇರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಸೊಲ್ಲಾಪುರದಿಂದ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಪ್ರೇವಣಾಗಿ ಕರೆಸಿ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಸತ್ತಿಲ್ಲ, ರಿಆಕ್ಷನ್ ಆಗಿ ಸತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ವೆಟರರಿ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್‌ನ್ನು ಆಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು ಅಳಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿ ರೈತರು ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ವಿಮೆ

ದರೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬಹುದೇನೋ ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದಂಥ ಸಾವಲ್ಲ, ಡಾಕ್ಟರ್ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಜಾನುವಾರಗಳು ಸತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪರಿಹಾರಧನದಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ.—ಅಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಗಂಟಲು ಬೇನೆ ರೋಗ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖು ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಂಡಿದೆ. ೧೦ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಸಮೀಪದ ಹಿಪ್ಪುರಗಿ ಗ್ರಾಮ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ, ೧೫ನೇ ತಾರೀಖು ಹೋಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೧೬ನೇ ತಾರೀಖು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪಶು ಪರಿವೀಕ್ಷಕರು ಹೋಗಿ ಲಸಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ೪೦೦ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗೆ ೧೦ ರಾಸುಗಳು ಸತ್ತು ಹೋಗಿವೆ ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ. ಆಮೇಲೆ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖು ಲಸಿಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ೨೧ ರಾಸುಗಳು ಸತ್ತಿವೆ. ಈ ಗಂಟಲಬೇನೆ ರೋಗ ಬೃಂದ ಮೇಲೆ ಖಾಯಿಲೆ ತೀವ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ಲಸಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ತಕ್ಷಣವೇ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ತೀವ್ರವಾದಂಥ ಖಾಯಿಲೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಂಥ ರಾಸುಗಳು ಸತ್ತುಹೋಗಿವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ೧೯ನೇ ತಾರೀಖು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಿಂದ ಡಾಕ್ಟರ್ ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಪರಿಣಿತರಾದ ಗೋಪಾಲ ಇವರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬರೀ ಔಷಧಿಯ ರೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಸತ್ತುಹೋಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ೭೫ ಸಾವಿರ ಡೋಸುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಸಮೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ರಾಜ್ಯದ ಸಿರಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಔಷಧ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಾವಿನ ವರದಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರ ರೋಗ ಉಲ್ಬಣಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಲಸಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಸಾವುಗಳು ಆಗಿವೆ. ಪಶುಪರಿವೀಕ್ಷಕರು ಔಷಧಿಯನ್ನು ಒಂದು ಬಟ್ಟಲಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ೨೦ನೇ ತಾರೀಖು ಸಾಯಂಕಾಲ ಗೊತ್ತಾದ ತಕ್ಷಣ ೨೧ನೇ ತಾರೀಖು ಅವರನ್ನು ಅವನಾತಿಸುತ್ತಿಟ್ಟು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ವರದಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ತಂಥ ರಾಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಯಾರಾದರೂ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾರಾರೂ ದನಗಳಿಗೆ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಲಾಖೆ ವತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾರು ಬಡವರು ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಐಆರ್‌ಡಿಬಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಬಹುದು. ಮತ್ತು ಅವರು ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಏನಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಠಿಣವಾದಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶರಣಬಸಪ್ಪ ಮಾಲಿ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಲಿಸ್ಟ್ ಇದೆಯೇ. ಯಾರು ಯಾರು ಎಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಆ ದನಗಳಿಗೆ ಗಂಟಲು ನೋವು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗ ಇವರು ಗಂಟಲು ನೋವು ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದುದರಿಂದ ರಿಯಾಕ್ಷನ್ ಆಗಿ ಸತ್ತುವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು. ಅವನು ಯಾವ ರೀತಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಉಳಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಭೀಕರ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಸಾಯುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ,

ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಅವುಗಳ ಮಾಲೀಕರು ಯಾವರೀತಿ ಬದುಕಬೇಕು. ದನಗಳ ಮಾಲೀಕರು ಬಹಳ ಗಂಭೀರ ಇದ್ದಾರೆ. ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದನಗಳು ಸಾಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು. ಯಾವ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟರು ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೫೦-೬೦ ದನಗಳನ್ನು ಕೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಂಥ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ತಮಗೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ದನಗಳ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಅವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಈ ಖಾಯಿಲೆ ಉಲ್ಬಣವಾಗುವವರೆಗೂ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಖಾಯಿಲೆ ಉಲ್ಬಣ ವಾಗಿದ್ದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಷಣ ಅವು ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾದ ಖಾಯಿಲೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ಕೊಟ್ಟು ಕ್ಷಣ ಗುಣ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪಶುಪರೀಕ್ಷಕರನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ, ಅವರು ಸಹ ಪ್ರಕಾಷನೆಯಾಗಿ ಮೊದಲು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ೨೧ ರಾಸುಗಳು ಏನು ಸತ್ತವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ದೋಷ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವೆವು. ಈಗ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಲ್ಲ. ರೋಗದಿಂದ ಸಾಯತಕ್ಕವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ೪೦೦ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಾಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ತಿರುವವು ೨೧ ರಾಸುಗಳು ಮಾತ್ರ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಲಸಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಲಸಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಸಾವು ಆಗಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಸುಗಳಿಗೂ ಸಾವು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಏನಾದರೂ ದೋಷವಾಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯು ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ತಪ್ಪಲ್ಲ.

ನಿಯಮ ಷಿಫರ ಮೇರೆಗೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಸಂತ ಬಂಗೇರ ಸದಸ್ಯರು ಗೈರು ಹಾಜರು.

(2) ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಂದೇನೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಟ್ಯಾಂಕನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡದಿರುವುದು

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಕೋಳಿವಾಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಂದೇನೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಹಿತ ಸದರಿ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನು ಬಂದು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಸದರಿ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಹೊಲಸು ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಹುಳುಗಳು ಸಹ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಹೊಲಸು ನೀರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲು ಔಟ್‌ಲೆಟ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತಹ ನೀರನ್ನೇ ಇಂದಿಗೂ ಸಹ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್. ಯಾವಗಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.